

3.10.2011

Lausunto

/2011

Sirpa Mäntynen

2.10.2011

Valtiovarainministeriölle

Lausunto julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat (PERA) -työryhmän tuloksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat (PERA) -työryhmän tuloksista (VM125:06/2007).

http://www.vm.fi/vm/fi/16_ict_toiminta/01_valtit/02_yhteentoimivuus/index.jsp

Tässä dokumentissa Kouvolan kaupungin lausunto on lisätty työryhmän näkemyksen (työryhmän näkemys kursiivilla) perään:

Työ on kattanut julkishallinnon kokonaisuuden: työssä on tarkasteltu sekä valtion virastoja, alue- ja paikallishallintoa että kuntia. Työssä on tarkasteltu sekä tietojen hyödyntämistä että niiden tuottamista (esim. kunnissa tapahtuva tietojen hajautettu ylläpitäminen).

Tämän työn kattavuus on ollut hyvä. Kokonaisuus on huomioitu eri hallinnon tasojen näkökulmasta sekä tiedon prosessoinnin näkökulmasta. Kunnat ovat suuri perustietovarantojen käyttäjäryhmä ja kunnissa käytettävien tietojärjestelmien kehityksen kannalta on hyvä asia, että keskeisten tietovarantojen rajapinnat toteutettaisiin yhtenäisellä tekniikalla.

Tietovarantojen rajapintojen kehittäminen yhtenäisesti on osa julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin kehittämistä. Eduskunnan hyväksymä laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta edellyttää julkisen hallinnon organisaatioita kehittämään tietojärjestelmien yhteentoimivuutta julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin linjausten mukaisesti.

Tietovarantojen rajapintojen kehittäminen osana julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuria ohjaa kuntia ottamaan PERA – määrätykset osaksi kuntien sähköisen asiointin viitearkkitehtuuria. Organisaatiolta edellytetään vastuutahoa tämän huomioimiseksi.

PERA -määrittelyn mukaiset linjaukset tulee jalkauttaa kehitystyöhön ja ne on kirjattava julkisen hallinnon organisaatioiden kehityssuunnitelmiin. Organisaatioiden tulee kiinnittää PERA -määrittelyn aiheuttamat toimenpiteet osaksi organisaationsa muuta kehitystyötä. Organisaatioiden tulee liittää

3.10.2011

PER A-määrittelyn ratkaisumallit osaksi arkkitehtuurilinjauksiaan ja -periaatteitaan. PERA -linjausten jalkauttamisessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan organisaatioiden vastuulla on huolehtia, että niiden arkkitehtuurit ja ratkaisut huomioivat julkisen hallinnon yleiset linjaukset ja palvelut.

Tämä edellyttää organisaatioilta arkkitehtuuriperiaatteiden määrittelyä, priorisointia ja hyväksymistä. PERA – määrittelyt tulevat velvoittaviksi.

PERAn mukainen yhteinen ratkaisu otetaan käyttöön järjestelmien luonnollisen uudistamisrytmin mukaisesti järjestelmien elinkaaren sopivassa vaiheessa.

Mikäli organisaatioiden toimintaa ja kehittämistä ohjaa kansainvälinen tai EU-tasoinen standardi tai käytäntö, joiden käyttö on ko. organisaatioita velvoittavaa, niitä käytetään ja ne menevät siis PERA -määrittelyn edelle.

Tämä on taloudellisesta näkökulmasta perusteltu ratkaisu mutta yhteentoimivuuden saavuttaminen kestää. Organisaatioiden järjestelmien elinkaarten erilainen sykli viivästyttää yhteentoimivuuden saavuttamista.

Kehittämistehtävien keskeiseksi priorisoinnin lähtökohdaksi tulee ottaa toiminnan tarpeista lähtevä tiedon liikkuvuuden varmistaminen. Julkisen hallinnon organisaatioissa nimetty vastuutaho huolehtii PERA -määrittelyn organisaatiokohtaisesta jalkauttamisesta sekä yhteistyöstä sidosryhmien kanssa.

Tämä on selkeä kannanotto organisaatioiden arkkitehtuurityölle. Nimetty vastuutaho edesauttaa jalkauttamista ja arvioi kehitysehdotuksia tiedon liikkuvuuden näkökulmasta.

Perustetaan julkisen hallinnon keskitetty palvelurekisteri. Palvelurekisterin tulisi olla yleinen julkisen hallinnon sähköisten palvelujen julkaisutietovaranto. PERA -määrittelyn mukaiset palvelut ja niiden kuvaukset olisivat osa palvelurekisterin sisältöä. Palvelurekisteri voisi sisältää myös muita kuin PERA -määrittelyn mukaisia palvelujen kuvauksia. Palvelurekisteriin tulisi toteuttaa julkinen ja julkisen hallinnon sisäinen osio erikseen. Riskinä: Palveluita potentiaalisesti hyödyntävät tahot eivät tiedä palveluista, jos niitä ei julkaista keskitettyyn paikkaan eikä rekisterissä olevista palveluista viestitä tehokkaasti. Palvelurekisterin ylläpidon haasteet ovat kovat, ylläpito voi rappeutua ja sisältö vanhentua.

Keskitettyä palvelurekisteriä Kouvolan kaupunki pitää suositeltavana ratkaisuna. Näkemyksemme mukaan työryhmän nimeämä riski toteutuu, jos keskitettyä palvelurekisteriä ei saada aikaan. Työryhmä on tunnistanut ylläpitoon liittyvät kovat haasteet.

Vastuutahojen määrittely on kytkettävä osaksi julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin hallintamallia. PERA -määrittely on osa yhteistä arkkitehtuuria, joten määrittelyä varten ei tarvitse kuvata erillistä hallintamallia.

VM arvioi, olisiko PERA -määrittelyn linjauksista tarvetta laatia JHS suositus tai jopa julkisen hallinnon standardi. JHS-suosituksen laadinta aloitetaan mahdollisen myönteisen päätöksen jälkeen.

3.10.2011

Keskeiset PERA -määritysten toteuttamiseen liittyvät standardit tulisi viedä julkisen hallinnon standardisalkkuun koska se edesauttaisi niiden jalkauttamista. Standardisalkusta ne tulisi paremmin huomioiduiksi organisaatioiden omiin arkkitehtuurimäärittelyihin.

Jatkotyössä tulisi huomioida myös sellaiset avoimet rajapinnat, jotka mahdollistavat tietovarannoissa olevan datan avaamisen yleiseen käyttöön mahdollisimman tehokkaasti, siltä osin kuin avointa dataa perustietovarannoista tarjotaan.

Teknisiin linjauksiin Kouvolan kaupungilla ei ole kommentoitavaa.

Tarkempia tietoja lausunnosta antaa tarvittaessa tietohallintojohtaja Sirpa Mäntynen, puh. 020 615 8008, sähköposti [sirpa.mantynen\(at\)kouvola.fi](mailto:sirpa.mantynen@kouvola.fi).

KOUVOLAN KAUPUNKI

Jyrki Harjula

Sirpa Mäntynen

Talous- ja strategiajohtaja

Tietohallintojohtaja